

Տիգրան Մանսուրեան
Չուզահեռ երգեր

Տաղ կորուսեալ սիրելոյ
Պաղպասար Ղափր

Մեկ ազնըւի մի սերն կայ ի գրլիսի,
Գիշերն է յերազիս, ցերեկն ի սրտիս.
Կորուսեր եմ զիս աննըման սիրելիս.
Անոր համար կու պըտըտիմ ի սարերն, ի ձորերն:

Ի միտս որ գայ՝ կու թոշի խելքս ի գլխսու.
Յաշերս արիւն կու բոլորի ի սրտս.
Ղարիպ եմ ես, որ ելեր եմ իմ երկրեւ.
Անոր համար կու պըտըտիմ ի սարերն, ի ձորերն:

Վասն սիրոյ
Պաղպասար Ղափր

Զիս քո սիրոյն, ո՞վ նազելի,
Յովերն առեր կու մատէ.
Օտարին լեզուն աւելի ցաւ եղեր՝
Զիս կու տաղէ, կու տաղէ:
Այս կարօտուս չի դիմացուիր
Միշտ ըգինգիս կու քաղէ:

Դեպի երկիրն իմ սիրելոյն
Արներ տամեր հովն զիս, հովն զիս,
Դեպի յայգին իմ նազելոյն
Փչէր տամեր քամին զիս, քամին զիս:

Եղիշէ Չարենց

Կապոյտ լճի վրայ, բացերի մէջ պարապ,
Օրօրում է ահա մի սպիտակ կարապ:
Վարը, որպէս երկինք, լիճն է ծփում օրօր, –
Վերը, որպէս մի լիճ, կապոյտ երկինքն է խոր:

Ծի՛ր ու սահման չկայ, չկայ երկինք, երկիր. –
Յօդիդ փոխ՛ր արձակ, ո՞չ աշխարհը գրկիր...
Ամրջուն ապիհի տիեզերքում հրափ –
Որպէս անդարձ մի երգ, որպէս ճերմակ կարապ...
1918

Եղիշէ Չարենց
1925

Եւ մի իրիկուն զանգերի երգում
Լսեցի վժիս խոստումները քո:
Կարծես թէ հոգիդ իրիկուայ միզում
Կանչում էր անտես... Խաղաղ երեկոյ:

Ու դօղանցները կապոյտում անծայր
Թիթեփի նման ծախրում էն դեռ –
Երբ հեռուներում զնզալով անցար
Որպէս մի լողանջ, մի լուսէ թիթեռ...

Ամցար – լուսաւո՞ր, հեռաւո՞ր, թեթե՞ւ,
Ճառագայթի պէս իրիկնամուտի:
Խսկ սիրոս տխուր, յոգնարեկ, անթեր,
Խմում էր իշնող տագմասպը մութի...

Իմ հոգին
Աւետիք Խահակեան

Իմ հոգին տարագիր մի թռչում
Մըրըրկով զարնըւած, թեւաթափ,

Tigran Mansurian
Canti Paralleli
translated by Vatsche Barsoumian

Ode for the Lost Beloved
Baghdasar Dpir (1683-1768)

A fair maiden's love is in my head,
In my dreams by night, in my heart by day;
I have lost my matchless beloved,
Wherefore I wander in mountains and vales.

When she comes to mind I lose my head,
My heart brings blood to my eyes.
A stranger I am away from my land,
Wherefore I wander in mountains and vales.

Because of Your Love
Baghdasar Dpir (1683-1768)

Because of your love, o graceful one,
The winds chum me about.
The slander of strangers grieve me withal,
Burning and smarting me.
No one can endure this yearning,
Which continually culls my soul.

May the wind, the wind carry me
To the land of my beloved.
May the gales, the gales transport me
To the garden of my graceful love.

Eghishe Charents (1897-1947)

On a blue lake, over the open void,
Behold, a white swan glides along.
As a sky below, the lake floats in peace, –
As a lake above, deep is the blue sky..

Here, there are no bounds, no sky, no land, –
Spread open your soul, embrace the wide world...
Live in the fire-ringed universe as a dream,
As a song without return, as a white swan...

Eghishe Charents (1897-1947)

And one evening, in the song of the bells,
I heard your sincere promises.
As though your soul was quietly calling
In the evening mist... Peaceful night.

And the pealing of the bells hovered
Like butterflies in the infinite blue sky –
While, in the distance, you passed by reverberating
Like a chiming bell, like a glowing butterfly...

You passed by – brightly, distantly, softly,
Like a ray of light at the fall of day.
But my heart – sadly, wearily, winglessly,
Drank the anguish of the falling darkness...

My Soul
Avetik Isahakian (1875-1957)

My soul is a wandering bird,
Storm-stricken and desolate,

Յողմերն են հեգ զվիս շառաչում,
Եւ ուղիս անհատնում եւ անափ:

Դու բիւրեղ բարձունքում մի երազ՝
Լուսազարդ, եւ քնքոյշ, եւ գողտրիկ.
Մի երազ սրփափայլ եւ անհաս,
Յաւիտեան հեռաւոր մի աստղիկ:

Այս, նայիր մի անգամ ինձ վրայ
Քո անդորր եւ քո խոր աչքերով,
Հայեացքի ծովի մէջ գեր մի պահ
Թող համզչեմ սըրտիս հուր տենչերով:

Իմ հոգին վիրաւոր մի թըռչում,
Չունի քոյն, չունի քուն ու անդորր,
Յողմերն են հեգ զվիս շառաչում,
Եւ ուղիս սեւ ու մութ եւ մոլոր

Լեռների վրայ ծիւնել է Աւետիք Խահակեան

Ծառերի վրայ աշունը դայլուկ
Ճծուն է մեղմիկ դեղին նուազ
Թախօտս ու անոյշ...

Լեռների վրայ ծիւնել է բարակ,
Ուր, կարծես, իրենց փեսուրը քնքոյշ
Նետել են գաղթող հաւթերը ճերմակ...

Ի՞նչ ես սպասում, սի՞նու իմ ծարաի
Սերերիդ անցած չըկայ վերադարձ.
Նստի՞ր մէկուսի բաժակիդ առաջ,
Յուշե՞րդ գգուիր եւ լաց մէկուսի...

Աշնան երգ Վահան Տերեան

Ցըրտահա՞ր, հողմավա՞ր,
Դողացին մեղմարար
Տերեւները դեղին,
Պատեցին իմ ուղին...

ճաճանչները թօշնան
Կանաչներիս աշնան...
Իմ խոհերը մոլար՝
Ցըրտահա՞ր, հողմավա՞ր:

Կըրակներս անցան,
Ցուրս ու մէկ է միայն,
Անուշներս երկնածին
Գընացի՞ն, գընացի՞ն...

Իմ խաղաղ երեկոն է իիմա Վահան Տերեան

Իմ խաղաղ երեկոն է իիմա,
Մեղմալոյս, եւ տղխւր, եւ անոյշ.
Քեզ երբեք սիրտը չի մոռանայ,
Իմ մաքուր, առաջին իմ անուր...

Տարիմեր, տարիմեր կը սահեն,
Կը մեռնեն երազները թոլոր...
Քո պատկերը անեղծ կը պահեմ
Օթերում անհատաս ու մոլոր:

Եւ տանջանք, եւ բեկում, եւ թախիծ...
Սեւ օրեր ես դեռ շատ կը տեսմեմ.
Անունդ քոյն փարոս լինի ինձ
Սուստ կեանքի եւ դառը մահու դէմ...

Fierce winds crash down upon my pitiful head,
And my path is endless, with no refuge.

You are a dream on a crystalline crest,
Light-bedecked, tender and gentle,
A hallowed and elusive dream,
A tiny star forever distant.

Ah! Just glance at me once
With your peaceful and deep eyes,
In the sea of your glance, for a moment,
Let me rest with my heart's fiery desires.

My soul, a bird with wounds,
Has no nest, no sleep, no rest,
Fierce winds crash down upon my pitiful head,
And my path is black, gloomy and vague.

Snow upon the Mountains Avetik Isahakian (1875-1957)

Over the trees the pale autumn
Softly murmurs a pallid melody,
Lugubrious and sweet...

It has snowed lightly over the mountains,
As though the migrant white birds
Have shed their tender feathers there...

Why do you tarry, o my thirsting heart?
There is no return to your bygone loves;
Sit alone before your cup,
Caress your memories and weep in solitude...

Autumn Song Vahan Terian (1885-1920)

Frost-bitten, storm-stricken,
Softly trembled
The yellow leaves
Covering my path.

My bright verdure
Fading away in autumn...
My bewildered thoughts,
Frost-bitten, storm-stricken.

My fires waned,
It is now cold and misty.
My ethereal reveries
Are now forever gone...

Now is the Eve of My Peace Vahan Terian (1885-1920)

Now is the eve of my peace,
Soft-lighted, sad and sweet.
My heart shall never forget you,
My pure, my earliest rapture...

The days and years will go by,
And all my dreams will die away...
But I shall keep your image pure
Against uncertain and precarious days.

And suffering, crises and woes,
Gloomy days will still confront me,
May your name remain a beacon for me
Against deceptive life and bitter death.